

JAARVERSLAG

2023

de bblthk...

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	5
2023 in één oogopslag	6
de bblthk: organisatie in beweging	9
Geletterde Jeugd	15
Leven Lang Ontwikkelen en digitaal burgerschap	23
Podiumprogramma en cultuur	29
12 inspirerende voorbeelden uit 2023	36
Financiën	41

INLEIDING

De Wageningse bblthk is een ontmoetingsplek voor iedereen. Een plek voor ontmoeten, delen, verrassen, duiden en verbinden. En een plek waar inspiratie en steun gevonden kan worden om mee te kunnen doen in de samenleving.

De bblthk is een reflectie van de (lokale) maatschappij en is daarom altijd in beweging. Deze tijd kenmerkt zich door individualisering, digitalisering en technologisering. Het aantal mensen dat laaggeletterd is neemt toe en eenzaamheid groeit. Deze ontwikkelingen zien we ook in Wageningen. Tegelijkertijd is Wageningen volop in ontwikkeling. De wereld ligt hier aan je voeten en de stad is jong en dynamisch.

De bblthk is onlosmakelijk verbonden met de stad en ontwikkelt zich steeds meer tot platform voor samenwerking, een platform dat voor Wageningen werkt en bovendien juist vorm krijgt door, en met, partners en inwoners van de stad. Kortom: de bblthk is van Wageningen.

Waar ik zeer blij mee ben is dat in 2023 meer kinderen van Wageningen lid zijn geworden van de bblthk. Ook kijk ik met veel trots terug op de prestaties van het cultuurteam. Met het CultuurActieplan van drie jaar geleden als leidraad brengen zij producties met en voor de stad tot stand en zijn er op veel locaties mogelijkheden voor Wageningse kinderen om na schooltijd deel te nemen aan cultuureducatie.

Andere mooie voorbeelden zijn de groeiende belangstelling voor het Taalcafé, de enorm gevarieerde podiumprogrammering en het toenemende aantal mensen dat hun weg naar het Informatiepunt Digitale Overheid weet te vinden.

In 2023 kwam ook het vijfjaarlijkse PISA rapport uit, waarin duidelijk werd dat de leesvaardigheid van de Nederlandse jeugd wederom is gedaald. Een grote zorg. Lezen is dé manier om de taalontwikkeling van kinderen van jongs af aan te stimuleren. Daarom intensiveren we de samenwerking met scholen met het programma de bblthk op school, om het leesplezier van leerlingen te vergroten. Op school én thuis. Met hulp van NPO-gelden van de gemeente en met landelijke stimuleringsregelingen zijn we afgelopen jaar op zes basisscholen gestart met dit programma. Daarnaast zetten leesconsulenten van de bblthk zich op kinderopvanglocaties en op het consultatiebureau in om het (voor)leesplezier bij ouders en pedagogisch medewerkers te stimuleren.

Al deze mooie voorbeelden (en in het voor u liggende jaarverslag vindt u er meer) zouden niet tot stand komen zonder de inzet en betrokkenheid van vele mensen. Ik bedank alle collega's, vrijwilligers en de leden van het bestuur voor hun waardevolle bijdrage.

Met elkaar maken we onze missie waar: een bblthk voor het ervaren, brengen, maken en delen van verhaal, kennis en cultuur.

Manja Mekking
Directeur

2023 IN ÉÉN OOGOPSLAG

De bblthk inspireert alle Wageningers om zich te blijven ontwikkelen en om kennis, verhaal en cultuur te ervaren, te brengen en te delen. Daarmee dragen we bij aan een samenleving waarin mensen zich betrokken voelen bij elkaar en bij hun omgeving.

BEZOEKERS

240.353

LEDEN

5.499 0-17 jaar

4.725 18 en ouder

bblthk-team

16 fte

24 medewerkers

8 oproepmedewerkers /
studentmedewerkers

47 zzp'ers
(o.a. kunstvakdocenten)

93 vrijwilligers
in taalcafé, digitaalhuis
en voorleesexpress

ACTIVITEITEN

118 voor jeugd
met 1638 bezoekers

98 voor volwassenen
met 7005 bezoekers

ONLINE

1.900
volgers op
Facebook

1.279
volgers op
Instagram

6.612 nieuwsbrief
leden

83.143 website
bezoekers

COLLECTIE

78.551 uitleningen
jeugd
21.079 boeken in de collectie

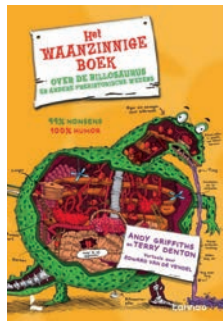
70.786 uitleningen
volwassenen
19.895 boeken in de collectie

18.768 e-books
uitgeleend

ONZE TOP-TITELS IN 2023

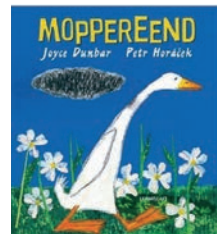
TOP 5

jeugdboeken
non-fictie

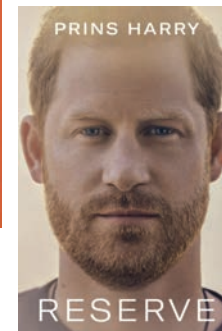
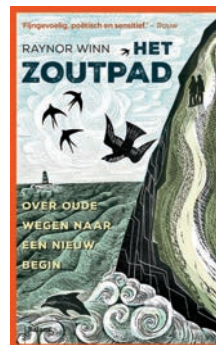
TOP 5

jeugdboeken
fictie

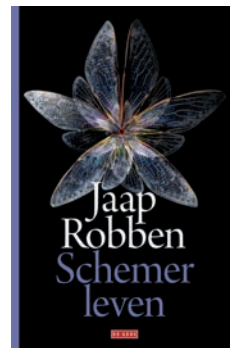
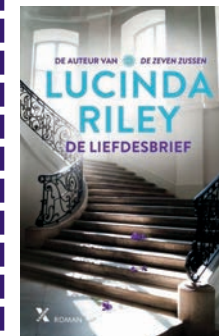
TOP 5

volwassenen
non-fictie

TOP 5

volwassenen
fictie

DE BBLTHK: ORGANISATIE IN BEWEGING

De bibliotheekwereld verandert voortdurend en heeft het afgelopen jaar veel politieke en bestuurlijke aandacht ontvangen. In de troonrede, op tv en in de pers: er was veel aandacht voor de bibliotheek als laagdrempelige plek om je te ontwikkelen. De bibliotheek is een beleidsinstrument geworden om belangrijke thema's in de samenleving op te pakken. De ontwikkeling naar de maatschappelijk, educatieve bibliotheek wordt met landelijke regelingen ondersteund. Daarnaast is de ontmoetings- en verblijfsfunctie van de bibliotheek de laatste jaren steeds belangrijk geworden. Eind 2022 presenteerde staatssecretaris Uslu haar ambitie voor bibliotheken. De ambitie is om de toegang tot de bibliotheek structureel te waarborgen.

ZORGPLICHT EN SPUK

Om het netwerk van bibliotheken kwantitatief en kwalitatief in stand te houden en zo kan bijdragen aan lokale maatschappelijke opgaven, wordt de invoering van een zorgplicht voor gemeentes en provincies in 2025 aangekondigd. Gemeentes en bibliotheken bereiden zich in 2023 en 2024 voor op deze zorgplicht.

Met inzet van een specifieke uitkering (SPUK) richten zij nieuwe lokale bibliotheekvestigingen op en verbeteren zij bestaande bibliotheekvoorzieningen. In 2023 heeft de gemeente Wageningen (i.s.m. de bblthk) een SPUK ingediend voor 10 extra openingsuren (220.000,-). Eventuele toekenning volgt in 2024.

IDO

De Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) zijn per januari 2023 wettelijk verankerd, waarbij de bblthk de aangewezen partij is om dit informatiepunt te realiseren en in stand te houden. Gemeentes voeren sinds 1 januari 2023 de regie en zijn daarmee medeverantwoordelijk. In 2023 stond de borging, en de kwaliteit van de aanpak in Wageningen centraal.

MASTERPLAN BASISVAARDIGHEDEN

In het najaar van 2023 werd bekendgemaakt dat er door het Rijk met een impulsregeling van 74 miljoen in de doorontwikkeling van BoekStart en dBos wordt geïnvesteerd. De extra middelen zijn beschikbaar gesteld voor 2023-2024 en de twee volgende schooljaren met het doel om de samenwerking met de kinderopvang en het onderwijs te intensiveren. Beide ontwikkelingen hebben landelijk veel media-aandacht gekregen, wat positief heeft bijgedragen aan het imago van de toekomstbestendigheid van bibliotheken. De bblthk heeft een aanvraag ingediend voor drie scholen en drie kinderopvanglocaties. Alle zes zijn toegekend.

Bovenop de scholen waarmee we in 2022 de samenwerking zijn opgestart vanuit de NPO gelden van de gemeente, betekent dit dat we nu in totaal op zes basisscholen werken met de bblthk op school.

- OBS De Wereld
- Johan Frisoschool
- Margrietschool
- OBS De Tarthorst
- De Piekschool
- SBO De Dijk

PERSONEEL DE BBLTHK

Op 31 december 2023 waren in totaal 23 medewerkers in dienst bij de bblthk (16 fte). De bblthk werkt daarnaast met een groep van 5 oproepkrachten.

Verder werken er 93 vrijwilligers in projecten. Zij werken als voorlezer bij de VoorleesExpress of begeleiden volwassenen in het verwerven van basisvaardigheden bij het Digitaalhuis. Voor ons zijn vrijwilligers onmisbaar. Om onze vrijwilligers de juiste aandacht, begeleiding en waardering te geven hebben we ons vrijwilligersbeleid in 2023 vernieuwd en verbeterd. Medewerkers worden gestimuleerd om zich te blijven ontwikkelen. Naast de diverse trainingen voor deskundigheidsbevordering, is door een grote groep in het voorjaar een BHV-bijbscholing en -training gevolgd.

Het gemiddelde verzuimcijfer in 2023 was 3,74%.

VAN BESTUUR NAAR RVT

Het afgelopen jaar heeft de bblthk, in navolging van veel andere culturele instellingen, de keuze gemaakt voor een andere bestuursstructuur. Zij hebben gekozen voor een model met een Raad van Toezicht en een directeur-bestuurder in plaats van een model met een bestuur en een directeur.

Het bestuur en de directie van de bblthk hebben in 2023 diverse stappen gezet om te komen tot het nieuwe bestuursmodel; er is een principebesluit genomen en er is gewerkt aan de documenten die nodig zijn om de nieuwe bestuursvorm in 2024 te realiseren.

BBLTHK: HET GEBOUW EN DE TOEKOMST

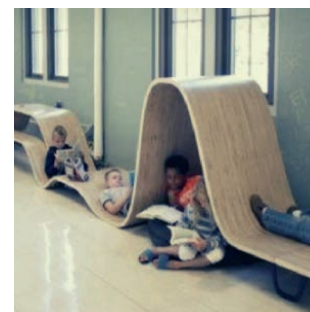
We kijken niet alleen achterom, maar ook heel graag vooruit. De bblthk wil gaan verbouwen om ook de komende jaren een fijne plek te zijn voor alle inwoners van Wageningen en het bruisende en sociale karakter van de stad weergeeft.

Twintig jaar geleden werd de bblthk na een grondige renovatie opgeleverd in haar huidige vorm. In die tijd een heel vooruitstrevend ontwerp: de podiumfunctie kreeg een prominente plek, wat een enorme impuls gaf aan de programmering.

In twintig jaar tijd hebben veel ontwikkelingen plaatsgevonden en nieuwe functies en initiatieven een plek gekregen in de bblthk en dat begint te dringen. Denk bijvoorbeeld aan: de daling van de leesvaardigheid en het leesplezier bij de jeugd, de komst van het Digitaalhuis en het IDO, het cultuurteam en hernieuwde aandacht voor cultuureducatie, het Stadslab voor digitaal burgerschap, aandacht voor diversiteit en inclusie (in programma, personeel, publiek, partners, promotie). Met slimme en creatieve combinaties van onze culturele en maatschappelijke functies willen we nog meer inwoners een plek bieden om zich te ontwikkelen, te ontdekken, elkaar te ontmoeten en samen te kunnen werken aan ideeën. Een plek vol leven maar ook met ruimte om je terug te trekken.

Wat zien we voor ons?

- Fijne, verrassende, speelde (verblijf)plek voor jeugd en ouders, een plek die plezier in lezen stimuleert en uitstraalt
- Ruimte om goed invulling te geven aan nieuwe functies van de bibliotheek
- Frisse, eigentijdse en toekomstgerichte uitstraling van binnen en van buiten
- Meer ruimte voor werkplekken en samenwerkplekken
- Flexibele inrichting ook in leslokalen, voor exposities en tribune: multifunctioneel gebruik

Thuis Wageningen heeft in 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de behoeftes onder inwoners en bezoekers van de bblthk. 'Hoe ziet jouw bieb eruit'? Met die vraag ging Thuis Wageningen op pad. Zij spraken veel bezoekers en inwoners, in de bblthk en daarbuiten. Het leverde meer dan 2000 reacties op. Van meer fijne lees/speelplekken tot aan de hoeveelheid stopcontacten, dit waren de belangrijkste reacties (die de basis voor het programma van eisen vormen):

- Grote behoefte aan comfortabele/luie (voor)leesplekken;
- Betere verlichting
- Behoefte aan afgesloten ruimtes voor gesprekken/overleg;
- Meer Engelstalige collectie;
- Goede koffie/horeca;
- Behoefte aan een maakplaats/techlab;
- Aandacht voor spelen/spelend leren op de jeugdafdeling.

Het hele rapport is te lezen op www.bblthk.nl/verbouwing.

De gemeente Wageningen heeft financiële ruimte en stelde in 2023 een investeringsagenda op. De bblthk is aangemerkt als een van de negen sleutelprojecten en onderdeel van de gemeentelijke investeringsagenda 2030, die inmiddels is vastgesteld. Er is hiermee budget gereserveerd voor de eenmalige kosten van de vernieuwing. De bblthk en de gemeente hebben in 2023 gesprekken gevoerd over het vormgeven van de structurele financiering die nodig is voor de verbouwing. In 2024 zal hierover een besluit genomen worden.

GELETTERDE JEUGD

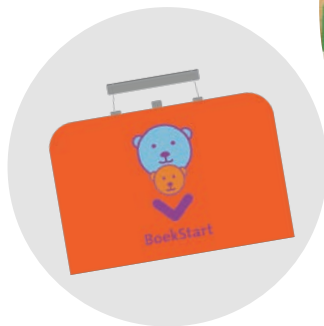
Lezen is dé manier om de taalontwikkeling van kinderen al van jongs af aan te stimuleren. Met de programma's BoekStart, de bblthk op school, de VoorleesExpress en een educatief programma in de bblthk dragen we bij aan leesbevordering en leesplezier in Wageningen. Dat doen we op het consultatiebureau, in de kinderopvang en in het primair onderwijs. Leesplezier is de belangrijkste manier om de leesmotivatie te vergroten en we richten ons op zowel leerlingen als op volwassenen: pedagogisch medewerkers, leerkrachten, ouders en vrijwilligers.

BOEKSTART

BoekStart is een programma dat het lezen met kinderen van 0 - 4 jaar bevordert én ouders met jonge kinderen samen laat genieten van boeken. De echte 'start' is het koffertje dat ouders in de bblthk ophalen als hun baby ongeveer drie maanden is. Dit is het vertrekpunt voor een breed programma rondom leesbevordering van jonge kinderen.

BOEKSTART OP HET CONSULTATIEBUREAU

In oktober is in samenwerking met GGD Gelderland-Midden een pilot gestart: de BoekStartcoach. Één ochtend per week is een bblthk-medewerker als BoekStartcoach aanwezig op het consultatiebureau om in gesprek te gaan met ouders over (voor)lezen en het stimuleren van de taalontwikkeling. Ouders en kinderen reageren positief op de aanwezigheid van de BoekStartcoach en het boekenkastje met nieuwe boeken. De pilot is door beide partijen als zeer positief ervaren. De samenwerking wordt daarom voortgezet in 2024. De pilot werd gefinancierd vanuit provinciale middelen. In 2024 zal financiering volgen uit regionale middelen voor de aanpak van laaggeletterdheid. De BoekStartcoach is een landelijk programma van Kunst van Lezen.

138
ouders bereikt

11x
aanwezig
geweest

HOOGTEPUNT BOEKSTARTCOACH

Een succesvolle pilot BoekStartcoach op het consultatiebureau waarbij we heel veel ouders en kinderen blij hebben mogen maken.

BOEKSTART IN DE KINDEROPVANG

In september zijn we gestart met het landelijke programma BoekStart in de kinderopvang met drie kinderopvanglocaties: Villa Beestenboel en Kievitsnest van Kinderopvang Wageningen en Kinderdagverblijf Klavertje 4. De komende drie jaar werken de bblthk en kinderopvang nauw samen aan het creëren van een taalrijke kinderopvang. De samenwerking tussen pedagogisch coaches, locatie managers en pedagogisch medewerkers van de kinderopvang en de voorleesconsulent van de bblthk vormen de basis van dit programma. Het project is nog maar net gestart en we zien nu al mooie ontwikkelingen zoals meer aandacht voor talige interactie met baby's en dreumesen met inzet van boekjes, het bewuster kiezen voor een passend boek bij de leeftijd van het kind en het stellen van uitdagende vragen bij het voorlezen aan peuters.

HOOGTEPUNT BOEKSTART IN DE KINDEROPVANG

Op 13 juli 2023 tekenden Kinderdagverblijf Klavertje 4 en Kinderopvang Wageningen een samenwerkingsovereenkomst met de bblthk voor het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit doen we o.a. door het aanschaffen van een rijke boekencollectie voor de locaties voor kinderen van 0 - 4 jaar, het trainen van medewerkers en het opstellen van een voorleesplan.

9 activiteiten

125 kinderen

119 volwassenen

BOEKSTART IN DE BBTLHK

Uit onderzoek blijkt dat BoekStart een positieve invloed heeft op ouders. Ze beginnen eerder met voorlezen en hechten meer waarde aan voorlezen. Ook bezoeken zij vaker de bibliotheek dan ouders die het koffertje niet hebben opgehaald. Samen met de gemeente werken we aan het verder verhogen van het percentage ouders dat het koffertje ophaalt. Dit doen we o.a. door de inzet van de BoekStartcoach op het consultatiebureau, door onze samenwerking met kinderopvanglocaties en het organiseren van BoekStart activiteiten voor ouder en kind.

262 BoekStart vouchers verstuurd

124 opgehaalde BoekStart koffertjes

VOORLEESEXPRESS

De VoorleesExpress zorgt ervoor dat kinderen van 2 tot 8 jaar met een taalachterstand extra aandacht krijgen. Door de bblthk getrainde vrijwilligers bezoeken gedurende 20 weken een gezin.

79 gezinnen

43 vrijwilligers

We zijn steeds beter in staat een groep ervaren voorlezers vast te houden, die steeds nieuwe trajecten oppakken. Voor de vrijwilligers zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd zoals informatieve thema-avonden en avonden om kennis en ervaringen uit te wisselen. Daarnaast hebben alle voorlezers op individuele basis meegedaan aan een training van Kind aan Huis op het gebied van signaleren van ongezond gedrag.

De VoorleesExpress werkt samen met het VrijwilligersCentrum, het Digitaalhuis, Kind aan Huis en de verschillende toeleiders van basisscholen, kinderopvang, peuterspeelzalen en logopedisten, Solidez, Rijnbrink en de Nationale VoorleesExpress. Daarnaast is de projectleider lid van de Welsaam Themagroep Positief Ouderschap.

HOOGTEPUNT VOORLEESEXPRESS

Een van de vaste vrijwilligers coördinatoren ontving dit jaar de PvdA Roos van de Maand voor haar jarenlange inzet voor de VLE.

DE BBLTHK OP SCHOOL

De bblthk werkt samen met scholen in het programma 'de bblthk op school' om het leesplezier van leerlingen te vergroten, op school én thuis. Zo bereiken we ook kinderen die thuis geen boeken hebben of lid zijn van de bblthk. In 2023 hebben we, mede mogelijk gemaakt door de gemeente Wageningen, vier schoolbibliotheken geopend: Tarthorst, De Wereld, Johan Frisoschool, de Margrietschool.

De samenwerking met De Piek school en De Dijk is in 2023 opgestart. Deze schoolbibliotheken zullen openen in 2024

Met de bblthk op school kiest de school voor:

- Planmatig werken aan leesbevordering en leesplezier van de leerlingen, het verbeteren van taal- en leesvaardigheden van kinderen;
- Structureel tijd voor vrij lezen door alle leerlingen;
- Verbeteren van informatievaardigheden en mediawijsheid van kinderen. Het vinden van informatie en deze op waarde kunnen beoordelen;
- Het bieden van een stevige basis voor de verdere schoolcarrière van kinderen;
- Inzicht in resultaten met behulp van de bijbehorende monitor;
- Structurele samenwerking met de bblthk;
- Expertise vanuit de bblthk én binnen het team op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid.

Op de scholen is wekelijks een lees-mediaconsulent van de bblthk aanwezig die leerlingen helpt om de juiste boeken te vinden. Ook helpt de lees-mediaconsulent leerkrachten met het meer gebruiken van boeken in de lessen. Bij alle scholen staat er een collectie nieuwe boeken die met zorg is uitgekozen door onze leesconsulenten in samenwerking met de scholen.

Met deze scholen bereiken we ca. 1130 kinderen. In de maanden oktober t/m december wordt de leesmonitor afgenomen op alle scholen. De resultaten van de analyse worden in eerste instantie besproken met de directie, de leescoördinator en de leesconsulent, waarmee zij aan de slag gaan met het opstellen van een leesplan. De eerste vier scholen hebben inmiddels een leesplan opgesteld.

Bereik Nationale Voorleesdagen in de bblthk

21 groepen

300 kinderen

100 volwassenen

EDUCATIEF PROGRAMMA VAN DE BBLTHK

De Wageningse scholen, instellingen voor kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie kunnen op grond van hun lidmaatschap op ruime schaal gebruik maken van de educatieve expertise van de bblthk en van andere faciliteiten. In 2023 organiseerden we voor 9 scholen en 10 kinderopvanglocaties educatieve activiteiten passend bij de leeftijd van de verschillende groepen.

12 groepen

245 leerlingen

Bereik Rupsje Nooitgenoeg groepsbezoeken

5 scholen

Aantal gelezen boeken tijdens het Vakantielezen zomer 2023

291

Johan Frisoschool Noord

61

OBS De Wereld

232

Margrietschool

Bereik Lettersoep groepsbezoeken

8

scholen

9

bezoeken

abc

201

leerlingen

Ook stelt de bblthk projectkisten samen die op de verschillende scholen worden gebruikt in bijvoorbeeld themaweken.

Daarnaast komen scholen meerdere malen per jaar met hun klassen naar de bblthk om gezamenlijk boeken te lenen.

89

themacollecties

23

projectkisten

11

vertelplaten

10

kinderdagverblijflocaties

9

scholen

GEMEENTELIJKE GEZINSAANPAK GELETTERDHEID

De gemeente Wageningen doet van 1 november 2023 t/m april 2024 mee aan de derde en laatste fase van het landelijke project Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid. Doel van het project is een gezinsgerichte aanpak te ontwikkelen voor het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid. De bblthk is kernpartner van dit project.

Vanuit de gemeenten zijn de beleidsmedewerkers onderwijs, onderwijsachterstanden en volwasseneneducatie betrokken. De bblthk coördineert het project en draagt bij vanuit de domeinen geletterde jeugd en volwasseneneducatie.

LEVEN LANG ONTWIKKELEN EN DIGITAAL BURGERSCHAP

De bblthk inspireert alle Wageningers om zich te blijven ontwikkelen. We zijn een plek waar je je vaardigheden vergroot, je je kunt ontplooiën voor werk, of 'gewoon' voor je eigen ontwikkeling. We bieden allerlei mogelijkheden: cursussen (online en offline), lezingen, debat, taalbegeleiding en toegang tot een rijke, actuele collectie van bronnen van verhalen, kennis en informatie.

COLLECTIE

De bblthk heeft een actuele boeken-, kranten- en tijdschriften collectie voor iedereen van 0 tot 100, van prentenboeken tot Young Adult en fictie en non-fictie voor volwassenen. De bblthk brengt de collectie op verschillende manieren onder de aandacht: door thema-exposities, met aandacht op sociale media, in onze nieuwsbrieven en op de website en met ons programma van gastcuratoren. De deskundigheid van onze medewerkers wordt ingezet om kinderen en volwassenen te inspireren en te stimuleren thuis met lezen aan de slag te gaan en iedereen te helpen het juiste boek te kiezen. In 2023 is er extra geïnvesteerd in de collectie Engels en het opbouwen van een Manga-collectie.

DIGITAALHUIS

Digitaalhuis Wageningen is er voor alle inwoners die moeite hebben met een of meer basisvaardigheden (lezen, schrijven, spreken en/of digitale vaardigheden). Problemen die kunnen ontstaan door het gebrek aan basisvaardigheden proberen we te voorkomen, verzachten of te verhelpen. Het gaat daarbij zowel om mensen met Nederlands als tweede taal (NT2) als de mensen met Nederlands als moedertaal (NT1). In 2023 is in de stuurgroep besloten om ons hierbij te focussen op gezinnen.

Op dit moment is er een breed palet aan aanbod, verdeeld tussen de verschillende partners van het Digitaalhuis waarbij naar schatting in totaal ongeveer 120 vrijwilligers en ruim 440 deelnemers zijn betrokken.

Het aanbod bestaat uit een wekelijks inloopspreekuur, taalcafé's, maatjesprojecten, lees/praatgroepen voor beginners en gevorderden, meer gestructureerde lesgroepen voor beginners en gevorderden, les aanbod voor Oekraïners en het formele aanbod van NL-Training.

Digitaalhuis in de bblthk

50
vrijwilligers

113
spreekuurcontacten

63
bezoeken Digitaalcafé

312
bezoeken Taalcafé

91
non-formele trajecten

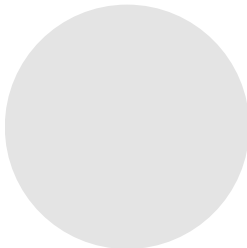

HOOTEPUNT DIGITAALHUIS

We zijn trots op de verbetering in de kwaliteit van ons Taalcafé en de vrijwilligers. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over hoe zaken worden aangepakt. Er wordt nu meer inhoud en structuur geboden in de sessies, waarbij de oefening door de deelnemers weer centraal staat. De vrijwilligers zijn beter voorbereid op hun taak en er is meer rust en teamgevoel onder de vrijwilligers.

Het resultaat hiervan is dat het aantal deelnemers enorm is gestegen: sinds september is het structureel boven de 18 gekomen met als hoogtepunt 23 deelnemers. Er worden nu structureel vijf vrijwilligers ingeroosterd om het Taalcafé te bemensen.

CURSUSAANBOD IN DE BBLTHK

Afgelopen jaar zijn er weer diverse cursussen georganiseerd met als hoofdonderwerp digitale vaardigheden voor volwassenen. Denk bijvoorbeeld aan een cursus Smartphone voor beginners, WordPress voor gevorderden en een cursus ChatGPT voor beginners.

10 cursussen

58
deelnemers

10 digitaalcafé's

100
bezoekers

INFORMATIEPUNT DIGITALE OVERHEID

Het informatiepunt Digitale Overheid (IDO) is er voor iedereen die extra hulp nodig heeft met het gebruik van overheid gerelateerde websites. Met het Informatiepunt Digitale Overheid helpt de blthk Wageningers op weg met vragen van o.a. de Belastingdienst, CAK, CIZ, DUO, RDW, SVB en het UWV en verwijst waar nodig naar de juiste lokale instantie voor extra hulp en ondersteuning.

In 2023 is het Informatiepunt Digitale Overheid beter op het netvlies gezet van de inwoners van Wageningen.

TOP 3 Meest gestelde vragen:

Hulp met DigiD

Toeslagen

Laptop, tablets, smartphones

Er is een uitgebreide PR-campagne geweest waarbij onder andere een advertentie op de voorpagina van de Stad Wageningen heeft gestaan en er een raamsticker is geplaatst om duidelijk te maken wanneer en waarom je naar het IDO kunt komen.

In februari zijn we gestart met spreekuren in plaats van vrije inloop. Dit om bezoekers een duidelijk moment te geven waarop ze langs kunnen komen met hun vragen. Ook hebben we geëxperimenteerd met een spreekuur op locatie. Samen met Digitaalhuis Wageningen heeft het IDO op donderdagochtend een spreekuur op OBS de Wereld. We willen hiermee mensen bereiken die niet automatisch de weg naar de bblthk weten te vinden voor IDO-zaken. In 2024 vervolgen we dit experiment op meerdere locaties in de stad.

Deze inspanningen hebben ervoor gezorgd dat 224 bezoekers het IDO hebben weten te vinden met hun vraag (tegenover 53 in 2022). Wat ook opvalt is dat het soort vragen verschuift. Daar waar de vragen in 2022 voornamelijk gingen over DigiD, hadden bezoekers in 2023 vragen over diverse overheidsinstellingen.

Bezoekers van het IDO zijn overwegend 65 jaar en ouder. Maar in 2023 zagen we een toename van wat jongere bezoekers gezien, namelijk 33% van de bezoekers was onder de 65

PODIUMPROGRAMMA EN CULTUURTEAM

Er is altijd iets te doen bij de bblthk. We organiseren regelmatig verrassende, leerzame en leuke activiteiten voor jong en oud. Van voorlezen tot lezingen en van muziek tot workshops. Rond taal, boeken, de digitale wereld en burgerschap. Dat organiseren we zelf, maar zo veel mogelijk met, door en voor inwoners van Wageningen.

Een aantal projecten uitgelicht:

42
activiteiten

1441
bezoekers

107
betrokken
inwoners

MEEMAAK PODIUM

Bij het MeeMaak Podium – de naam zegt het al – gaat het over meer dan wat er op het podium gebeurt. Het proces naar de voorstelling toe dat we samen met de organiserende Wageningers afleggen is een belangrijk onderdeel van het resultaat. Dit jaar konden we dit opdelen in twee groepen: een aantal terugkerende gebeurtenissen, zoals Roleplaying Games-middagen en Spoken (word) avonden, en een aantal eenmalige gebeurtenissen zoals het ligconcert en de Drag for Dummies avond.

In totaal organiseerden we samen met 107 direct betrokkenen uit de stad ruim 40 activiteiten die gezamenlijk meer dan 1400 bezoekers wisten te trekken. Soms zat er een mooie avond bij die minder dan verwacht aansloeg, maar we werden soms ook overvallen door het succes, zoals bij de door het Uitwaaien team georganiseerde lanceringsavonden van haar magazines.

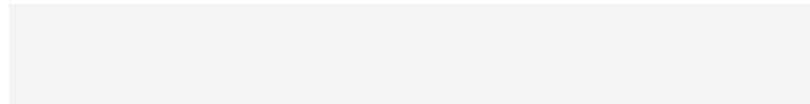
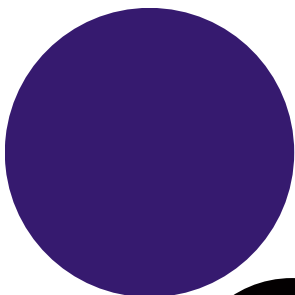

@uitwaaienmag

HOOGTEPUNT MEEMAAK PODIUM

De Uitwaai-avonden waren zonder uitzondering een geweldig succes. De groep die het mogelijk maakt is enthousiast en grijpt steeds met beide handen de kans om iets moois neer te zetten. Dat zie je terug in zowel de aankleding van de avond als de promotie, die stevast leidt tot een volle zaal en ook tot twee mooie nieuwe magazines vol werk van Wageningse kunstenaars. We kijken dan ook uit naar een verdere samenwerking in 2024.

STADSLAB

Stadslab Wageningen helpt inwoners van Wageningen bij het beantwoorden van vragen over jouw buurt. Er wordt heel veel gemeten. Stadslab helpt met het verzamelen van gegevens voor onderzoek. Ook bieden we een podium voor de resultaten. Met de juiste data en een podium brengen we lokale initiatieven verder.

7

bijeenkomsten

125
betrokken
inwoners

7

onderzoeken

Afgelopen jaar heeft Stadslab ondersteuning geboden aan zeven burgerinitiatieven in Wageningen. Zo is er onderzoek gedaan naar de water- en luchtkwaliteit en biodiversiteit, zijn alle minibiebs in kaart gebracht en er zijn nieuwe voedselroutes ontworpen voor diverse wijken in Wageningen.

De ambitie is om Stadslab dé plek in Wageningen te laten zijn voor alles rondom Digitaal Burgerschap. Dit betekent dat Stadslab zich breder wil oriënteren en mensen wil ondersteunen om zich actief, vaardig en weerbaar te kunnen bewegen in de online informatiesamenleving. Concreet wordt er aanbod toegevoegd dat focust op het vergroten van de vaardigheden en weerbaarheid bij het omgaan met nieuwe technologische ontwikkelingen in de digitale wereld. Dit aanbod vindt zowel in, als buiten de bblthk plaats, met als doel: zoveel mogelijk doelgroepen in Wageningen bereiken. Zo is er in 2023 al een pilot gedraaid genaamd Stadslab on Tour, waarbij StudioTech en Hackshield als programma's worden aangeboden.

HOOGTEPUNT STADSLAB

Stadslab, Platform Duurzaam Wageningen en de Leerstoelgroep Meteorologie en Luchtkwaliteit van de WUR hebben samengewerkt om de luchtkwaliteit op buurtniveau in Wageningen te monitoren. Na een informatieavond melden zeventig vrijwilligers zich aan om sensoren te gebruiken die met steun van de gemeente zijn aangeschaft. Sinds de aftrap in februari 2023 vormt Wageningen een actieve meetcommunity die luchtkwaliteit monitort en resultaten deelt. De stad heeft op dit moment het dichtste netwerk van luchtkwaliteitsensoren per vierkante kilometer in Nederland. Door het type sensor dat wordt gebruikt voor deze metingen is er meer onderzoek mogelijk in de toekomst. Denk bijvoorbeeld aan de temperatuur verdeling in de stad en het in kaart brengen van mogelijke hittestress.

CULTUURTEAM

Met het cultuurteam geven we uitvoering aan de doelen van het CultuurActieplan van de gemeente. Het cultuurteam bestaat uit, twee cultuurontwikkelaars (met een wekelijks cultuurloket) en twee coördinatoren cultuureducatie. Toegang tot cultuur en cultuureducatie voor iedereen, dat is wat we willen.

CULTUURONTWIKKELAARS

Ook in 2023 hielden de cultuurontwikkelaars een spreekuur bij het cultuurloket. In totaal zijn er 47 mensen langsgelopen in de 40 weken dat het loket open was. De Shared Dining avond van YiLing, een Late Night Show van Johanna, het zomerprogramma van het Theekoepeltje en de zoektocht naar structurele financiering voor de Superette zijn enkele voorbeelden van loketbezoekers die we op enige manier hebben kunnen helpen.

Daarnaast hebben de cultuurontwikkelaars ook dit jaar weer het tweedaags streetart festival Aan Hogerwal in de haven en de theaterbeleving Het Geheim van Wageningen georganiseerd. Die laatste was afgelopen jaar nog sneller uitverkocht dat het jaar daarvoor, ondanks het feit dat er 200 extra kaarten beschikbaar waren.

Aan Hogerwal bereikte ondanks slecht weer alsnog 1250 bezoekers, waarvan een groot deel niet alleen een nieuwe collectie kunstwerken op de muren zag ontstaan, maar ook deelnamen aan workshops en een geweldige rauwe dansvoorstelling voorgeschoteld kregen.

Naast deze twee grote vaste producties zochten de cultuurontwikkelaars ook de ruimte op met nieuwe initiatieven. Zo lanceerden ze samen met Dan Tuffy en Remco de Kluizenaar het jongerenwelzijntraject Create Play Breathe.

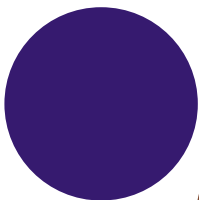
52
activiteiten

1820
bezoekers

HOOGTEPUNT CULTUURONTWIKKELAARS

Het Geheim van Wageningen was dit jaar in recordtijd uitverkocht, mét extra tickets t.o.v. het jaar ervoor. Deze theaterbeleving was ook dit jaar weer een groot succes. De voorstelling wordt gemaakt door amateurtheatermakers uit heel Wageningen en vond plaats op diverse locaties in de stad. Om de voorstelling nog zichtbaarder te maken in de stad waren er mysterieuze enveloppen verstopt in de stad, die de vinder twee vrijkaarten gaf tot een van de voorstellingen. De vrijkaarten waren binnen drie uur allemaal gevonden!

CULTUUREDUCATIE EIGENWIJZER

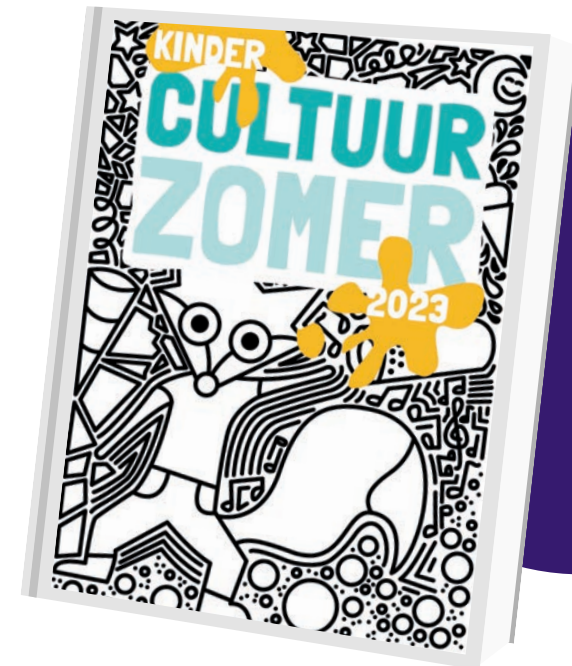
Met de Eigenwijzer realiseren we een breed en kwalitatief aanbod kunst- en cultuureducatie voor alle kinderen in de stad. De coördinator naschoolse cultuureducatie programmeert activiteiten op diverse locaties. Hierbij ontstaan mooie samenwerkingen met aanbieders uit Wageningen. Daarnaast wordt er ingezet op een sterkere verbinding tussen het binnen- en naschools leren met een mooie samenwerking met het kunstmenu in Wageningen.

Zo waren er op verschillende scholen, bso's en andere locaties naschoolse theaterlessen, muziekworkshops, urban arts, dans, houtbranden, graffiti en creatief schrijven. De workshopseries sluiten aan op de kunst- en cultuurlessen die eerst binnenschools via het Kunstmenu aanbod zijn gekomen, zodat kinderen hun talent nog verder kunnen ontdekken, ontwikkelen en tonen.

Grote groepen kinderen werden dit jaar bereikt met culturele workshops op grote evenementen zoals de SAM Zomerweek, Kindercultuurzomer en de School Olympiade. De SAM Zomerweek 2023 - in samenwerking met Solidez - vond plaats in de eerste week van de zomervakantie en was van belang omdat er kinderen bereikt worden die niet op vakantie gaan. We hebben workshops dans, percussie en vrij spel georganiseerd en 600 kinderen bereikt.

HOOGTEPUNT EIGENWIJZER

In de Kindercultuurzomer is dit jaar het Eigenwijzer-programma breder onder de aandacht gebracht bij Wageningse gezinnen, en werd ondersteund met brede communicatie. Er was een kleurrijk programma boekje (oplage 3.000 exemplaren) dat heel gretig aftrek vond en dat binnen enkele dagen op was. Er zijn in de zomer ruim 600 kinderen educatief vermaakt in diverse workshops, welke plaatsvonden op locaties in heel de stad, niet alleen in het centrum.

KIJK MEE NAAR 12 INSPIRERENDE VOORBEELDEN UIT 2023

JAN

BIER EN BOEKEN

De derde editie van Bier & Boeken in januari was weer snel uitverkocht. Vijf nieuwe schrijvers brachten hun verhaal bij een bier van Stadsbrouwerij Wageningen ter gehore.

NATIONALE VOORLEESDAGEN

We ontvingen in februari 21 groepen leerlingen en meer dan 300 kinderen kwamen naar de bblthk om te luisteren naar Prentenboek van het Jaar Maximiliaan Modderman.

FEB

MAR

GASTCURATORSCHAP 2023

Gastcurator Niek Smaal toonde een geselecteerde collectie boeken met thema wereldgeschiedenis en nodigde journalist Laura Starink uit om te reflecteren op de oorlog Rusland-Oekraïne.

APR

LEZING WAGENINGSE LANDSCHAP

In samenwerking met Museum de Casteelse Poort was er een drukbezochte lezingenserie onder de titel 'De strijd om het Wageningse landschap'.

MEI

VOORLEZEN IN TUINDORP

Van mei tot juli lazen we op vrijdagmiddagen voor in speeltuin Tuindorp. Niet alle Wageningse gezinnen komen namelijk naar de bblthk.

JUN

LANCERING UITWAAIEN 2

Tijdens deze avond werd een kleine greep uit de inzendingen van het magazine vertoond. Publiek luisterde naar muziek, spoken word en uitleg over bepaalde kunstwerken. Het magazine werd vol enthousiasme van bezoekers ontvangen.

FESTIVAL AAN HOGER WAL

Twee bloedhete dagen waren de graffiti-artisten aan het werk om de buitengallerij in de haven van nieuwe werken te voorzien. Ondertussen waren er workshops waar van jong tot oud aan meedeed: graffiti, breakdance, street work-out, MC'en. Ook de dansvoorstelling viel in de smaak, die werd geopend door 'de dansende kraan van Bruil'.

KINDERCULTUURZOMER

In de Kindercultuurzomer genoten meer dan 600 Wageningse kinderen van allerlei cultuureducatieve activiteiten verspreid door de hele stad.

POP RONDE

In september ontvingen we drie verschillende bands in de bblthk tijdens de Popronde, waar bijna 700 mensen van hebben kunnen genieten.

OKT

INFORMATIEMARKT OUDERENWEEK

Tijdens de Week van de Wageningse ouderen werd er in de bblthk een informatiemarkt gehouden ter afsluiting van de week. Tijdens de markt waren er diverse kramen met thema's vitaal, wonen en veiligheid om te bezoeken, diverse workshops, muziek van Sam Soekram en Frits Gieltjes en de markt werd geopend door wethouder Guido van Vulpen.

WOENSDAGDEBATDAG

Door de val van het kabinet vonden er in 2023 twee debatten plaats in de bblthk: voor de Provinciale Staten en voor de Tweede Kamer verkiezingen.

NOV

KERSTCONCERTEN

DEC

In december waren er concerten voor (en door) jong en oud in de bblthk, zoals de Kerst sing-in van harpiste Nanja Bakker en Harlekijntje-docent Saskia Beverloo voor peuters en kleurers en het Kerstkoor PuntUIT.

FINANCIËN

Balans per 31-12-2022.

Activa	2023	2022
	€	€
Vaste activa		
Gebouw en terreinen	1.494.749	1.479.538
Machines en installaties	57.642	103.968
Inventaris	13.097	42.005
	1.565.488	1.625.511
Vlottende middelen		
Debiteuren	104.196	29.423
Belastingen	0	10.740
Overige vorderingen en overlopende activa	32.042	31.877
	136.238	72.040
Liquide middelen	654.460	987.420
Totaal	2.356.186	2.684.971

Passiva	2023	2022
	€	€
Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	112.095	112.095
Bestemmingsreserve automatisering	49.737	49.737
Bestemmingsreserve onderhoud	94.433	83.887
	259.265	245.719
Langlopende schulden		
Lening gemeente Wageningen	725.076	755.746
Lening stimuleringsfonds	667.695	769.838
	1.392.771	1.525.584
Kortlopende schulden		
Aflossingsverplichtingen	132.813	132.552
Crediteuren	38.624	191.719
Belastingen en premies sociale verzekeringen	44.723	9.476
Overige schulden en overlopende passiva	487.989	579.921
	704.150	913.668
Totaal	2.356.186	2.684.971

Lasten	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
	€	€	€
Huisvestingskosten	393.100	377.985	423.622
Personeelskosten	830.419	749.045	617.309
Bestuurs- en organisatiekosten	38.810	32.914	38.682
Administratiekosten	37.300	53.376	36.227
Kosten automatisering	77.175	86.678	89.820
Kosten media	147.400	129.802	134.207
Kosten apparatuur	8.190	19.969	15.132
Diverse kosten	153.400	632.987	702.236
Totale kosten	1.685.794	2.082.756	2.057.235
Mutatie bestemmingsreserve automatisering	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserve onderhoud	0	13.546	20.000
Mutatie vrije reserve	0	0	20.000
Totaal	1.685.794	2.096.302	2.074.100

Baten	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
	€	€	€
Inkomsten gebruikers	189.900	187.302	187.737
Specifieke dienstverlening	24.500	20.788	10.466
Diverse baten	150.532	300.760	586.014
Subsidies	1.320.862	1.587.452	1.289.883
Totale baten	1.685.794	2.096.302	2.074.100

